

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRIEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok, gazdasági egyleti tagok- és közs. elöljáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések 6 fillér-
többesről 4 fillérért közöltenek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenki nt
kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő intézete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489 sz

Egy magyar beszéd.

Rónai Horváth Jenő honvéd vezérőrnagy, a pécsi hadapródiskola végzett növendékeihez beszédet intézett. Ez a beszéd országszerte föltűnést keltett. Pedig mindnyájan magyarok volnánk s hazánkat és királyunkat szeretni, nemzeti kötelességünk. Aki erre sem képes, az nem magyar; az csak bitorolja a nevet.

Különben a kiválóan szép beszédet tartalmi becse érdemessé teszi arra, hogy minden ember elolvassa és az abban lefektetett elveket embertársaival szemben alkalmazza.

Az érdemes beszédben Horváth vezérőrnagy így szól a tiszthelyettesekhez:

Tisztelt barátaim! Ő császári és apostoli királyi felsége legmagasabb akaratából önök a mai napon a véderő tagjaivá váltak s én, mint a véderőnek e helyen legfőbb képviselője, önöket ezennel testvérekül, bajtársakul fogadom. A gondtalan ifjúságnak a mai nappal vége s önök egy komoly élethivatás, egy nehéz és küzdelemteljes pálya kezdetén állanak, mely az önmegtartóztatást, a férfias akaratot teljes megfeszítést kívánja; a pálya, melyen önök haladni fognak, nehéz, de magaslatos, mert hiszen lehet-e valami magaslatosabb, mint hogy életünket és vérünket királyunk és hazánk védelmének szenteljük.

Legyenek önök mindenkor királyunk leg-hivebb alattvalói és szeretett magyar hazánknak törhetetlen hűséggel és lángoló szeretettel teljes fiai; ragaszkodjanak szívük minden dobbanásával a magyar földhöz, melyen élünk és halunk

és a magyar néphez, melynek kebeléből származunk.

Viseltessenek előljáróik és főlebbvalóik iránt mindenkor tisztelettel és ama férfias nyíltsággal és őszinteséggel, melyek a katonát leginkább díszítik.

Legyenek bajtársaik iránt bizalommal és jóindulattal, ne irigykedjenek soha azok ellen, a kik önök közül tehetségük vagy lankadatlan törekvésük folytán kiemelkednek és legyenek elnézők bajtársaik gyengéi iránt; segítsék, gyámolítsák önök egymást az élet minden körülményei közt.

Bánjanak és foglalkozzanak mindenkor szeretettel azon legénységgel, melyet az önök gondjaira, oktatásukra, vezetésükre bízunk, mert ők is e hazának gyermekei és az ő szorgos kezeiktől függ a haza jövője, boldogsága. Ne bántásuk meg őket soha durva szóval, mert a legénységi zubbony alatt is érző szív, komoly önérték lakik; a durva szó pedig mindig fáj! De a legkomolyabban intem önöket, hogy őrizzék meg a legénység bántalmazásától, mert az egyenruha, a fegyverem szigorú kötelei megfosztják a legénységet egyéni szabadságától, azaz előljáróikkal szemben tehetetlenné, védtelenné válnak; már pedig, a ki a helyzettel visszaél, a ki a védtelen bántalmazza, az csak szégyent hozhat magára, mert az alávalóság, gyávaság!

A polgári társadalommal való érintkezésben tünjenek ki önök művelt, lovagias gondolkozással, férfias, de szerény magaviseletükkel; becsüljék meg polgártársaikat, akár finom kabátot viselnek azok, akár munkás-zubbonyt; az ő verejtékes munkájuk teremti elő az eszközöket a véderő fenntartására.

Dolgozzanak önök szakadatlanul tudásuk kiszélesítésén, gyarapításán, mert hisz már az intézetben is megtanították önöket arra, hogy

a mai hadviselésben a tudás értéke még nagyobb, mint a bátorságé és vitézségé, bár azok is nélkülözhetetlenek; ámde míg a képzett tiszt tudása folytán a legcsekélyebb veszteséggel is nagy harcászati eredménynek elérésére képes. a tudatlan vezető csapatát bátorsága dacára is mészárszékre hurcolja.

Ha pedig a végzet kéréseivel hatalmas bennünket, a trónt és hazánkat védelmezendő, a határokat vagy azon túl is szólit, fogadják lelkesedéssel királyunk és legfőbb hadurunk hívó szavát. Amikor érkezzék akkor tudásukat a haza javára, járjanak elől a bátorságban, vitézségben és önfeláldozásban s az önök által szeretettel művelt legénység lelkesedéssel fogja önöket követni.

Ekkor a zászló, melyre önök az imént fölesküdték, diadalmasan fog lobogni s lobogása a magyar fegyverek dicsőségét fogja hirdetni. Bizom benne, hogy önök közül nem egy lesz, a ki beírja akkor nevét kardja hegyével amaz aranykönyvbe, mely magyar hazánk dicsőségét, a magyar történelmet tartalmazza.

Isten vezérleje önöket új pályájukon, melyen önöket minden magyar rokonszenv kísér.

Inségtől mentő munkálatok.

Irta: Borszék Soma nyug. min. o. tanácsos.

III.

A 3-ik eszköz székely ipar és keresk. árucikkek eladására vonatkozik, s tulajdonképen a pénzszerezés becsületes módját foglalja magába, mégis legtöbb panaszra ad okot és alkalmat; pedig a székely-szöttek, a székely házi iparicikkek előállítására, ősi idők óta, legkedveltebb foglalkozását képezik a székely népnek, s a földmiveléssel kapcsolatba állanak; a mennyiben a katonásko-

gazdáink és iparosaink serény buzgalomát. Naponként sok ezren látogatják. A kiállításal egyidejűleg országos gazdagylást tartottak, melyen elhatározták, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek törvényes szervezéssel való ellátása végett megteszik a szükséges lépéseket.

Koburg Lujza hercegnőnek már-már befejezettnek látszott szerelmi regénye egy új, szenzációt keltő fejezettel gazdagodott. A Drezda melletti Elster-fürdőből megszöktették s természetesen kézel fekszik a gyanu, hogy a szöktető lovak nem lehet más, mint régi udvarlójuk, Mattasich-Keglevich Géza. A szerelem és az erőszak viaskodásában most a szív hatalmas érzülete kerekedett felül. Melyik lesz a győztes?

Szeged városát nagy izgalomban tartja egy uri asszony rémtette. Gyurica Olga, egy ottani gyógyszerésznek elvált leánya, 14 hónapos Olga nevű gyermekének levágta a fejét. A szerencsétlen elmezavarodott asszonyt a kórházban ápolják.

Németországban most sem a saját afrikai háború, sem a keletázsiai vérfürdő nem képes annyira lekötöni a figyelmet, mint az a kérdés: lehet-e okos? Az egész ország két táborba oszlott, melyek közül az egyik azt állítja, hogy a Hanzi tudományával lepálja még az embereket is, a másik meg csak dresszurának, s — a mint hozzátesszik — rossz dresszurának mondják a lóutadás lábdobogásait Csak Lengyelország nem ártja magát a vitába, sőt az egész dolgot „kutyába” sem veszi, még pedig azért nem, mert nekik a Hanzi helyeit meg van a sokkal bölcsebb Sokrátese — egy eb, a ki maga jár vásárolni s nem lábbal, hanem fejével gyakorolja tudományát. Tudja, hogy hány kiló húst kell adnia a mészárosnak s a fejé-

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGYJA.

A hét története.

(Magyar nyelv a hadseregben. — A keletázsiai háború. — Orosz dolgok. — A szerb koronázás. — Murad ex-szultán meghalt. — Koburg Lujza hercegnő szökése. — Uriasszony rémtette. — Hanzi és Sokrates. — Égő petroleumraktárak. — Egy asszony, a ki halála után hazajön férjéhez. — Nőslés nagyban.)

A közös hadügyminiszter rendeletet bocsátott ki a magyar nyelv dolgában, mely élénken foglalkoztatja úgy a hazai, mint a lajtántuli sajtót. A magyar közvélemény szívesen fogadta, hogy az ugynevezett nemzeti vívmányok egyikét tényleg megkaptuk s a közös hadsereg, a magyar hatóságok és magánosok magyarnyelvű beadványait tartozik elfogadni és tartozik magyar nyelven el is intézni. Kevésbé jó szemmel nézi ezt az osztrák sajtó, mely e jogunkat különös kedvezménynek tünteti föl s e miatt hevesen prüszköl.

A keletázsiai háború, úgy látszik, döntő fordulathoz ért. Mig Port-Arthur ostromlása még egyre tart ugyan, de a vár sorsát nemcsak az ellenség rohamai, hanem a port-arthuri vízvezeték elrontása után a vízhiány is válságba sodorja, addig a szárazföldön, Liaojang mellett véres ütközet folyik, minörül eddig nem tudott a történelem. Félmilliónál több katona áll ott egymással szemben s ezerszámra pusztulnak hősi mérkőzés közben. Félévnél tovább tart most a háború, mely rengeteg vagyont, töménytelen emberanyagot követelt áldozatul. Talán, hogy a mostani összecsapások e szomorú katasztrófa utolsó jeleneteit képe-

zik s utánuk vége szakad a kegyetlen öldökléseknek.

Oroszország korhadt szervezetét azonban nemcsak a háború sorvasztja. Belügyei is betegesek. Az államhatalom csak tulzott, s nem mindig igazságos szigorral tartja magát. A súlyos büntetések napirenden vannak. Így a jakutski törvényszék közelebb 55 orosz férfit és asszonyt 700 évi fegyházra ítél el az államhatalom ellen való fegyveres ellentállás miatt. Ily körülmények között kevéssé vigasztaló, hogy a cár kegyelmi manifestumával eltörölte a testi büntetést, már azért sem, mert eddig se volt jelen a cár a testi fenytések végrehajtásánál s a hivatalnokok brutálisairól ezután se fognak neki jelentést tenni.

„Az előadás minden időjárás mellett meg fog tartatni”, hirdeti a szerb sajtó, a mikor számos visszavonás után igéri, hogy Péter királyt szeptember 8-án most már visszavonhatatlanul meg fogják koronázni. Az előkészületeket lázas sietséggel ejtik meg a koronázási jelvények, melyeket egy párisi ékszerész készített, már megérkeztek Belgrádba és 20,000 denárba kerülnek. Senkinek semmi köze ahhoz, mikor fogja a párisi ékszerész a denárokat csengő frankokra felválthatni.

Törökországból is érdeklődést keltő hír érkezik. Meghalt Murad volt szultán, a ki csak 23 napig élvezhette a dicsőséget, mert ezelőtt 28 évvel Abdul Hamid öcsese, a mostani szultán letaszította trónjáról. Halála mindenesetre megváltás volt, mert azóta folyton fogságban sinylett.

Még mielőtt a héten berekesztették az anyagilag és erkölcsileg pompásan sikerült hódmezővásárhelyi kiállítást, fényes ünnepéssel nyitották meg a veszprémit, mely minden ízében dicséri

dási kötelezettség miatt a székely nő saját kender- és lenterméseit dolgozta fel, előbb félégyártmánynyá, azután kalákákban iparszerűen feldolgozva ezen iparczikket, valamint az állattenyésztésből nyert gyapjutermet, gyapjumas, ványolás után mindkettőre fonálúru árucikkekből iparszerűen állította elő és fedezte az egész család szükségletét; de ezen iparczikkek feleslege jelenleg csak házalás tárgyát képezi, s ha az ugynevezett inséges idők a székely házi iparczikkek előállítását és értékesítését befolyásolják, a mentő-eszközök igénybevételének legnehezebb feladatát fogja képezni azon sajnós, legkevésbé kultivált feladat, hogy a mi a székely népnek eladni valója marad, azt készpénzen és rögtön értékesíthesse. Feladatunk tehát, hogy: *mentő-eszköznek tekintsük a székely-ipar és kereskedelmi árucikkek eladásának gyors közvetítését minden módon előmozdítani.*

Vasutak hiányában a székelység pénzre tehető árucikkeit a szomszéd vármegye piacaira sem viheti el; mert a vasutak mentén gyalog Udvarhelytől Marosvásárhelyig 243 kilométer utat, Csikszeredáig 254 kilométer utat, Sepsiszentgyörgyig 191 kilométer utat kicsiny értékű tárgyaival nem tehet meg, a vasut költségeit pedig ezen tárgyak nem bírják el.

A kereskedelmi minisztérium fennhatósága, illetőleg pártfogása alatt álló államilag segélyezett két erkölcsi testület, u. m.: a m. kir. Kereskedelmi Részvénytársaság Budapesten és a budapesti Iparcsarnok a Városligetben volnának ugyan hivatva a házi iparczikkek értékesítését külföldön és belföldön közvetíteni; de ezen két mentő-eszköz forgalmi töke hiánya miatt értékét veszti; és ha a messzi Székelyföldről Budapestre küldött árucikkek árának gyors kifizetése a lehetetlenségek közé tartozik, ezen két erkölcsi testület közvetítésének igénybevétele a távol eső Székelyföldről kivan zárva.

De azt hiszem, nem fogja senki a két erkölcsi testület ügyeibe való illetéktelen beavatkozásnak tekinteni, ha egy tengerbe esett embert megmentő deszkaszálnak tenkintem — közelebbről megjelent — azon hírlapi cikket, mely azt jelzi, hogy: a kormány rendelkezése és a székely kormánybiztos támogatása mellett ezen erkölcsi testületek és a marosvásárhelyi kamara között

vel annyszor int, a hány kiflit, vagy kiló hust akar. Ha több pénzt követelnek, mint a mennyi jár, megtagadja a fizetést. Istenem, minő nagy a te állatkerted!

A brüsszeli petroléumdokokban robbanás következtében tűz támadt s majdnem teljesen elpusztította a 400 méter hosszú és 45 méter széles épülettömböt. Eddig tizenhét halottat és huszonöt sebesültet találtak, de bizonyos, hogy sokat annyira eltorzított a tűz, hogy még embervoltukat se lehetett megállapítani.

Ha meghal a házsártos asszony, a férj elzokogja a szokáskövetelte krokodilkönnyeket s azután — illő kegyelettel megüli a halottas tort. De ekkor már vigan fickándol a soká epedve várt szabadság habjaiban. Így tett Pável Gergely budapesti asztalossegéd, miután a temetésről visszatért. De, oh borzalom! Alig ült le a feledést nyújtó nedű mellé, betoppant a felesége. Ijedtségében mit tett, elmondja ő maga: „Kikergettem, de gondolja meg csak akárki, hogy micsoda az, mikor az ember kiviszi a temetőbe a feleségét s azután csak visszajön az a temetőből!” — A dolog magyarázata, hogy a kórházban, a hol Pávelné feküdt, elcserezték a fejcédulákat s az ő neve alatt temettek el egy másik asszonyt.

Mig tehát a derék Pávelnek egy feleség is sok volt, addig Franciaországban egy uri ember nem győzött eleget venni e veszedelmes portékából. Chatier Ármánd mint szegény fiu kezdte tövises pályáját. Mert nem-e tövisesnek kell nevezni pályáját, ha több millió frank vagyonát úgy szerezte, hogy nem kevesebb, mint kilencszer nősült hozománnyal. Azonban meggyült most a baja a törvényszékkel, mert mind a kilenc megcsalt felesége még él. A törvényszék öt évre eltiltotta mestersége folytatásától s hogy könnyebben ellentállhasson a kísértésnek, erre az időre vendégszeretetébe fogadta monsieur Chatiert.

most folynak tárgyalások aziránt, hogy a négy székely vármegye közül, melyekben legnagyobb a produkció, s melyikbe lehetne egy mintatár és árucarnokot felállítani, hová a székelység árucikkeit vagy legalább ezek mintáit árucnak postai utánvétele mellett elküldhetné anélkül, hogy oda kellene utaznia.

Ezen új intézmény rögtön fizetés feltétele alatt, inséges napok bekövetkezése esetében valószínűs mentő-eszköznek léven tekintendő. Székelyudvarhely város közönsége csak hivatásának tenne eleget, ha addig is, míg a székely-vasutak sorsa eldől és a négy székely vármegye fővárosainak egyikéből a másikba, a szomszédforgalom előnye mellett ellátogathatnának, a székely kormánybiztos közvetítése mellett, tárgyalásokba bocsátkoznék arra nézve, hogy a tervbe vett árucarnokot és mintatárt Székelyudvarhely városában állítsák fel; különösen, hogy a m. kir. Kereskedelmi Részvénytársaság küldjön a Székelyudvarhelyt, általa államköltségen berendezendő mintatárba, a Feketetenger négy kikötőjébe: Odesszából, Szulinából, Constantából és Várnából időnkinti közléseket, hogy milyen árucikkek bírnak az ottani raktárakban legnagyobb forgalommal és kelendőséggel, melyekre nézve inséges időkben a székelység is elfogadhatna megrendeléseket.

Hogy milyen hatással volna a vállalkozó munkás székelységre nézve, ha Udvarhely város közönségének ilyen irányban kifejtendő hasznos működése eredményre vezetne, azt hosszason nem akarom fejtegetni.

Mezőgazdasági szeszgyárral kapcsolatos sertéshizláló-telepek felállítása telepengedélyhez van kötve, a kereskedelmi miniszter 1904. július 12. én 45,215. sz. a hozott elvi határozata szerint. B. S. temesvári lakos, szeszgyárosnak azon bejelentését, hogy Temesvár-gyárvárosban levő mezőgazdasági szeszgyárában 100—120 darab sertést szándékozik hizlaltatni. Temesvár városa ugyanis nem vette tudomásul és kimondta, hogy ha kérvényező mezőgazdasági szeszgyárának területén nagyobb mennyiségű sertést szándékozik hizlaltatni, köteles az 1884. XVII. t. c. 25. és következő §-aiban előírt telepengedélyezési eljárást folyamatosan tételét kérelmezni. A miniszter ezt a másodfoku iparhatósági határozatot a felhozott indokoknál fogva helyhenhagyta.

Tan- és nevelésügy.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Minisztértől. 11158. szám.

Körrendelet

valamennyi tanfelügyelőségnek.

Az 1886. XXXVIII. t. c. a siketnémákat és vakokat a tankötelezettség alól nem veszi ki: azok addig is, amíg számukra szakiskolák megfelelő számban létesíthetők, ideiglenesen és átmenetileg a népiskolákba is felvehetők.

Mint hogy újabb a siketnémák szakiskoláinak száma 14-re emelkedett: s remélhető, hogy e szám még növekedni fog, azért oly helyeken, ahol szakiskolák, vagy intézetek már fennállanak, vagy felállítatnak, a helybeli siketnémák ezen iskolákba (intézetekbe) tényleg be is járjanak, másrészt, hogy kellőleg ellenőriztessék azon körülmény, vajjon a tankötelezettségnek a siketnémák ily értelemben tényleg megfelelnek-e?

A tankötelesek nyilvántartására, e részben is a községek köteleztettek.

A siketnémák felvételének, illetve iskoláztatásának módzatai a következők:

A tanköteles korban levő siketnémákat az illetőségi község tartja nyilván, és a tankötelesek névsorát minden évben közli a szakbeli intézetek felügyelő bizottságával.

A siketnémák intézeteibe vallás, nemzetiség és nemre való tekintet nélkül felvehetők: oly 7 éven felül és 10 éven aluli korban levő siketnémák, akik a siketségen és az

ennek következményeül tekinthető némaságon kívül más testi vagy lelki fogyatkozásban nem szenvednek. Ha valamely növendéknek csak felvétele után tűnnék ki, hogy az hülyeségben, gyengeelműségben, nehézkórságban, vagy más az oktatást akadályozó betegségben szenved, eltávolíttatik.

A növendékek fizetők, vagy ingyenesek. A tápdíj, egy tanévre további intézkedésig 200—240 korona, mely előleges havi, negyed vagy félévi részletekben fizetendő. Ez összeg fejében a növendékek tisztességes és feddhetlen hírű családoknál helyeztetnek el. Ennek ellenőrzése végett, a szülők a növendékek elhelyezése iránt, az igazgatóságot a felvétel előtt, tájékoztatni tartoznak.

Az elhelyezésről az igazgatóság kívánatra a saját hatáskörében intézkedik.

A felvétel iránti kérvények, legcélszerűbben az intézeti igazgatóságnál nyújtandók be.

Siketnémák számára ez időszert a következő intézetek állanak fenn:

Budapest, Vác, Kecskemét, Arad, Kaposvár, Temesvár, Kolozsvár, Szeged, Ilosva, Eger, Debrecen, Sopron és Kőrmöcbánya.

A folyamodók kérvényei, hivaltól, a lakhelyükhöz legközelebb fekvő siketnémák intézete igazgatóságához utasíttatnak és első sorban ott kíséreljék meg felvételüket.

A felvétel iránti kérvényekhez a következő mellékletek csatolandók:

a) keresztlevele vagy születési bizonyítvány, b) a gyermek siketnémaságát igazoló tisztiorvosi bizonyítvány.

c) himlő oltási bizonyítvány.

d) hatósági kimutatás a családi és birlokállapotról.

A b) és d) alatti csatolmány számára, csakis az intézeti igazgatóság által díjtalanul megküldött nyomtatványürlapok használhatók.

A felvételért folyamodók felszerelt kérvényei minden évben június hóban, Vácztól május elején tárgyalatnak, hogy a felvételt nyerő növendék hozzátartozói, még a tanév megkezdése előtt idejekorán értesíthetők legyenek.

Az egyszer benyújtott felvételi kérvények a benyújtás napjától mindaddig nyilvántartatnak az intézeti igazgatóság által, míg a folyamodó vagy felvétetik, avagy míg a 10-ik életévet be nem tölti.

A 10 életévet betöltött siketnéma gyermekek kérvényei a kérvények anyakönyvéből az igazgatóság által hivatalból töröltetnek és a folyamodóknak visszaküldetnek, ugyszintén tárgyalás nélkül hivatalból visszautasíttatnak, a 10-ik évüket már betöltött siketnéma gyermekek felvétele iránt benyújtott kérvények, mert az ilyenek az iskolákba felvételt nem nyernek.

A teljesen vagyontalan gyermekek ellátási költségeinek megszerzése iránt, amennyiben a szülők természetsszerű kötelezettségeinek bármely okból nem tehetnének eleget, az illető iskolák felügyelő bizottsága (igazgató tanácsa) gondoskodik.

Tekintettel azonban a siketnémák nagy számára és az adományok elégtelen voltára, első sorban azok kérvényei vehetők figyelembe, akik gyermekeik ellátási költségeiről, legalább részben gondoskodnak.

A felügyelő bizottságok (igazgató tanácsok) amennyben önként nem jelentkeznek, a községek kimutatása alapján felhívja a szülőket vagy hozzátartozóikat, hogy gyermekeiket az érdekeltségi körükben lévő szakiskolába adják be.

Ha szülők, vagy hozzátartozók nem képesek a felügyelő bizottság (igazgató tanács) feladata a gyermek ellátási költségeiről tőle telhetőleg gondoskodni.

A siketnémák, a számukra ez időszert fennálló intézetek és iskolákba az ezennel megállapított érdekeltségi körök szerint a következőleg osztattak be:

1. A siketnémák budapesti állami iskolája

első sorban a budapesti és a székesfővárosi tözsomszedságában fekvő községek, (u. m. Újpest, Erzsébetfalva, Soroksár, Palota, Albertfalva, Budapest, Rákosszentmihály stb.) bejáró növendékeit van hivatva befogadni. A Budapestre hozott s itt valamely családnál elhelyezett siketnéma gyermek azonban, az ország bármely részéből felvehető.

2. Az izraelita siketnéma orsz. intézete bennlakó növendékeket az egész ország egész területéről felvesz.

3. A siketnéma váci orsz. kir. intézete bennlakó növendékeket az alapítványi helyek száma által megengedett keretben: az alapítók vagy jogutódai javaslata alapján az egész ország területéről vesz fel.

Az intézeten kívül családoknál való elhelyezésre is az ország egész területéről lehet pályázni.

Ezen intézetekben azonban mindössze 350 gyermek lévén elhelyezhető, a siketnéma lakóhelyükhöz legközelebb fekvő iskolákba való utalása vált szükségessé.

A vidéki intézetek és iskolák egyébként ugyanazon előnyöket biztosítják és igénybevételek annál inkább indokolt, mivel a betöltött 10-ik életéven felül — a siketnéma — a szabályzatok értelmében, már sehol sem nyerhetnek fölvetelt.

a) A siketnéma kaposvári intézete körzetébe vonattak: Somogy, Zala, Baranya és Tolna vármegyék.

b) A siketnéma soproni intézetéhez tartoznak: Sopron, Moson, Vas, Pozsony, Veszprém, Győr és Fejér vármegyék.

c) A siketnéma kőrmöczbányai intézetének körzetébe vonattak: Nyitra, Trencsén, Turóc, Árva, Bars, Zólyom és Liptó vármegyék.

d) A siketnéma jolsvai intézetéhez tartoznak: Gömör, Szepes, Sáros, Abauj-Torna megyék.

e) A siketnéma egri intézetéhez utaltatnak: Heves, Borsod, Zemplén vármegyék.

f) A siketnéma kecskeméti intézetének körébe: Pest megye, közép és alsó része és Jász-Nagy-Kun-Szolnok megye tartozik.

g) A siketnéma aradi iskolája, legcélszerűbben Arad, Bihar, Békés és Csanád vármegyék által vehető igénybe.

h) A siketnéma szegedi iskolájának érdek-körét pedig Bács-Bodrog, Csongrád és Torontál északi része, Nagy-Kikindáig képezik.

i) A siketnéma debreczeni intézete által Hajdu, Szabolcs, Ung, Bereg, Ugocsa, Máramaros, Szatmár és Szilágymegye, siketnémai vannak érdekelve.

j) A siketnéma temesvári intézetéhez: Temes, Krassó-Szörény, Alsó-Torontál Nagykikindától tartoznak.

(Amennyiben a siketnéma ungvári iskolája az 1904-ik tanévben megnyitván, Zemplén, Bereg, Ugocsa és Máramaros megyék ezen iskola érdekkörébe utaltatnak az összes Királyhágón túli megyék.

A fenti beosztás ideiglenes és indokolt esetekben módosíthatni fog.

Dr. Berzeviczy s. k.

A másolat hitelül:

Dr. Solymossy,
kir. tanf. helyettes.

Meghívó. Az Udvarhelyvármegyei Tanítóegylet központi választmánya folyó év szeptember hó 6-án Székelyudvarhelyen rendes ülést tart, melyre az érdekelteket tisztelettel meghívom. Alsósiménfalva, 1904. szept. hó 3-án. Szász Ferenc, elnök.

Tankönyvek és iskolai felszerelések az összes felsőbb és elemi iskolák részére pontos és lelkiismeretes kiszolgálás mellett kap-

hatók *Betegh Pál* könyv-, papir-, író és rajzszerkesztésében — *Székelyudvarhelyi, Kossuth-utca 15.* szám alatt. *Tankönyvek bekötése* legolcsóbb árak mellett gyors és pontos kivitelben *ugyanítt* történik.

Különfélék.

— **Kitüntetés** Királyunk ö Felsége Sándor Ferenc honorádszentpáli községi főbíró, sok évi hű és becsületes közszolgálatának legmagasabb elismerése jeléül, a koronás ezüst érdemkereszt adományozásával tüntette ki. A valóban érdemes községi főbíró kitüntetéséhez a magunk részéről is gratulálunk!

— **Új tanárok.** Az erdélyi róm. kath. status igazgató tanácsának fölterjesztésére, a vallás- és közoktatásügyi miniszter Frank János és Kovácsy Dénes tanárokat a helybeli róm. kath. főgimnáziumhoz történt kinevezésükben megerősítette.

— **Meghívó.** A ref. kollégiumban ma délelőtt 10 órakor lesz a tanév megnyitási ünnepély, melyre a szülőket és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az intézet igazgatósága. Az ünnepély műsora: 1. Ének. 2. Ima. 3. Gönczi Lajos igazgató évmegnyitó beszéde. 4. Nagy Elemér újonnan választott tanár székfoglaló értekezése. 5. Az iskolai törvények felolvasása. 6. A Kiss-féle ösztöndíjak kiosztása.

— **Halálozás.** Papp Z. István vendéglős iparos polgártársunk e hó 1-én, d. e. fél 11 órakor, életének 53., boldog házasságának 28-ik évében, rövid szenvedés után, a halotti szentségek ajtatos felvétele után, örökre lehunyta szempilláit. Elhalt a mindig kedélyes, barátságos polgár, kinek elvesztését nejjén sz. Koronkay Rózán kívül igen tekintélyes számu rokonság fájlalja és gyászolja. Temetése a róm. kath. egyház szertartása szerint tegnap d. u. általános részvét mellett történt meg városunkban. Nyugodjék békével!

— **Városi közgyűlés.** Városunk képviselő-testülete Szakáts Zoltán polgármester elnöke alatt pénteken délután rendes közgyűlést tartott. Nagy sebtében letárgyalta a gyám- és közpénztárak, szegény-, kövezetvám-, nyugdíj-, járda-, sétater-, építkezési és szabályozási alapok, valamint az iparos és kereskedő tanonciskola 1903. évi zárszámadásait s az utóbbi 1904—1905. iskolai évi költségeloirányzatát. A polgármester fél éves jelentését tudomásul vették s helybenhagyták a borítal és haszfogyasztási adónak 1905—1907. évekre a polgármester által történt szerződéses biztosítását. A statisztikai adatgyűjtésért megküldött költségek elszámolása is tudomásul vétetett s az iparos és kereskedő tanonciskola igazgatóját és tanerőit 3 évre újból megválasztották; betöltvén az eltávozott Gál Sándor helyét Szabó Antal kántorral. Acs Imre brassói lakost pedig városi illetőségének elfogadták és a közbirtokosságnak 36 hold erdőterület legelővé leendő átalakítását engedélyezte. Ugyisint az építendő istállóhoz is épületfát adományozott a képviselőtestület. A helybeli Ipari és Gazdasági Hitelszövetkezet által felállítandó gabonarakár elhelyezésére a város 12 évig évi 10 K mérsékelt díjért 100 ööl területű telket engedélyezett. A tanítók fizetésemelési kérvényét pedig a jövő évi költségvetésnél fogják tekintetbe venni és érdemlegesen tárgyalni. Simó Mátyás pénztárnok és Jancsó János adóellenőr szabadságot nyertek. Több kisebb jelentőségű ügy letárgyalása után d. u. 5 órakor a közgyűlés véget ért.

— **A takarmánytők trágyázása.** A tők valóban óriási terméseket ad abban az esetben, ha minden fészék külön-külön lesz megtrágyázva. A fészkeknek illetően módon istállótrágyával való ellátása azonban rendkívüli nagy munka s azért nem igen szokták megeselekedni. Mennyivel könnyebben megy azonban ez a dolog akkor, ha nem istállótrágyát, de műtrágyákat használunk. A vetőmunka a tökmagot nem a kötényében, a zsebében, illetőleg a derekára akasztott zsákokban viszi, a műtrágyát pedig a kötényében, melyből minden fészékbe egy kis maréknyit beleszór, keze segélyével a földet elkeveri s így ülteti bele a magot. Egy-egy fészékbe adnunk kell 10—15 gramm szuperfoszfátot, 5 gramm kén-

savas ammoniakkal és 5 gr. chilisalétromot. Ilyen arányban kell tehát a műtrágyákat előzetesen keverni s egy próbamérés által megállapítani, hogy mennyi is az a 25 gramm, hogy azután a munkás tudjon körülbelül annyit mindenkor kiszórni.

— **Szüreti mulatság.** Igen kedves és kedélyes mulatsága volt múlt évben is a helybeli polgári önképő és segélyző-egyletnek a szüreti mulatság, melyet a folyó évben is e hó 18-án megismétel az egyesület a Budapest-szálló szintermében. Ezen mulatságra a meghívókat közelebből küldi szét a rendező bizottság. Szükségtelen különös figyelmébe ajánlanunk a közönségnek ezt a kedves mulatságot. Hisz már előre nagy az érdeklődés iránta.

— **Gyöngye herékek följavítása.** Gyenge és ritka herékek följavítására legalkalmasabb a biborheremag. Kora tavasszal keresztül-kasul jól felboronáltatjuk a herést s ezután biborheremagot szórunk el rajta. Rendkívül basznára van ez a heréseknek a trágyagipsz, vagy még inkább a szuperfoszfátgipsz, melyeket tavasz nyitán, vagy még télen kell kiszórni.

— **Tánciskola tanfolyamot nyit** Simkó József okl. táncitanító városunkban szeptember elején, a Budapest-szálló nagytermében. Ajánljuk közfigyelembe az előnyösen ismert táncitanítót.

— **Kidobott pénz** — bármily csekélynek látszó is — csak az olyan hirdetésért fizetett összeg, amelyet igen korlátolt számu és nem érdekelt közönség olvas. Ellenben a „Székely-Udvarhely” apró és rendes hirdetései — melyeket hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap nemcsak Udvarhelyvármegye székhelyén s minden valamire való és számottevő községében, hanem az ország legtávolabbi részében is sok ezren olvasnak — a legolcsóbbak, mert feltétlenül eredményt biztosítók.

Közzgazdaság.

Az élelmi cikkek nagybanl árai a budapesti központi vásárcsarnokban.

(A Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezte jelentése a „Székely-Udvarhely” számára 1904. szept. 30-ról.)

A nyaralási saison végére érven, a fővárosi közönség nyaraló része is visszatért, mely körülmeny a piac forgalmára élénkítő hatással bírt.

— Az összes cikkekben nagyobb a kereslet, de azért különösen a gyümölcs neműekben az árak a tetemes hozatalok folytán nem emelkedtek. — Tejtermékek irányzata állandóan szilárd. — Szép sárga és rózsá burgonya gyorsan értékesül. — Tojáspiacon az irányzat lanya.

Mai árak:

Husneműk: marhahús 1.—1.16 korona, helybeli borjúhús 0.80—1.10 korona, vidéki borjúhús 0.70—1.80 korona, sertéshús 1.14—1.16 korona, szalonna friss 1.26—1.32 korona, szalonna, sózott 1.12—1.16 korona, szalonna, füstölt 1.36—1.44 korona, szalonna, olvasztani való 1.26—1.32 korona, hárj 1.30—1.36 korona, sertésszár 1.36—1.42 korona, Birkahús 0.80—0.84 korona, juh lezsurva, bőr nélkül 0.—0.— korona.

Füstölt hús (vidéki) kilogrammjára 1.40—1.80 korona, hazai sonka 1.80—2.— korona, szalámi 3.20 korona, nyári 1.20—1.30.

Vad: nyúl darabja 1.60—3.— korona, fogoly 1.60—1.80 korona, fácán 2.80—3.— korona, szalonna — korona darabonként. Vad-disznó 70—90 fillér, őzhus — korona, szarvas és dímjvad 80—84 fillér kilogrammonként. Fenyvesmadár darabja — fillér. Öz 1.50—1.60 korona.

Baromfi-félék: élő tyúk 2.40—2.80 korona, rántani való csirke 1.—1.30 korona, sütni való csirke 1.50—2.30 korona, kacsá, sovány 1.60—2.40 korona, hizott 3.80—4.20 korona, lud, hizott 8.20—14 korona, pulyka, sovány 0.—0.— korona, hizott 0.— korona páronként. Idei liba darabja 0.—0.— korona, idei kacsá darabja 0.—0.— korona.

Vágott hizott liba 1.12—1.24 korona, vágott hizott kappan, kacsá és pulyka 0.—0.— korona kilogrammonként.

Teavaj: (centrifugál) 2.—2.30 korona, főzővaj 1.60—1.70 korona kilogrammonként. Tehéntúró kilogrammjára 16—22 fillér.

Zöldegyfélék: Burgonya (vagonárú) sárga 10.—11.— korona, rózsá 8.—9.— korona, fehér 0.—0.— korona száz métermázsánként. Hagyma 50 kl. zsákokban zsákkal együtt 4—8 K mm. Makói érett 14—16 K. Sárga répa 6—10 K. Petrezselyem 6—10 K. Zeller 100 drb. 2—3 korona. Borsó — fillér. Közép 0.—0.— K. Zöld bab mm. — K. Zöld paprika 100 darab 0.—0.— K. Idei fejtes káposzta 100 drb 12—14 korona. Kalarabé — K 100 darabonként. Torma — fillér darabonként. Paradicsom — korona.

Gyümölcs-félék: Szőlő fajcsemege kl. 30—50, fehér 20—28 f. Alma, válogatott, elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathan, Török-bálint stb.) 16—24 korona, másodrendű alma 12—14 korona, harmadrendű apró áru 6—8 korona métermázsánként. Körte, elsőrendű 26—30 korona, másodr. 16—20 K mm. Ringló befőzni való 0.—0.— K. Megyörő — K, dió — korona métermázsánként. Aszalt szilva — korona. Szilvaiz: — korona métermázsánként. Földi eper 0.—0.— korona kilója. Sárga dinnye 100 drb 24—30 K. Görögdinnye 100 drb 28—40 korona. Őszi barack befőzni való — korona.

Déligyümölcs (gondosan átesomagolva, vidékre is ad rak-tárunk): Citrom 300-as 0.—0.—0.— korona, 360-as — korona, narancs 160-as — korona, 200-as — korona, 240-as — korona, 300-as — korona, 360-as — korona, 400-as — korona, vörbéli 160-as — korona, 200-as — korona, 300-as — korona, 360-as — korona, mandarin 80-as — korona, 100-as — korona. Kósáráru — fillér kilogrammonként.

Méz: pergetett akác 0.90—1.— korona, hárs 0.70—0.80 korona. Kilogrammonként, száritott gomba — korona kgként. Mák (kék) — fillér kilonként. Sajtok: Romadour 25 és 50 dekás téglákban 1.40—fillér, grói 1.40—0.— korona, juhsajt 0.— korona ementálka 0.— korona, trappista 1.60 korona kilogrammonként.

Tojás: Bácskai 68—70 korona, erdélyi apróbb áru 52—54 korona ládánként (1440 drb.), apadt — korona. Meszes — korona.

Nyílt-tér*

Igen alkalmas utazásoknál.
— Rövid használat után nélkülözhetetlen. —
— Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva. —

Bizonyítványt kelt Bécsben,
1887. júl. 3-án.

Sarg's Kalodont

nélkülözhetetlen

fogtisztító-szer.

A fogak tisztántartásához csupán szájvizek nem elég-
ségesek. A foghúson mindig ujjalag keletkező ártalmas
anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítással
kapcsolatban egy frissítő és antiszeptikus ható
fogtisztító-szerrel sikerülhet, minőnek a „Kalodont”
már az összes kulturállamokban a legsikeresebb hasz-
nálatra bizonyult.

* Az e rovatban megjelenő közleményekért semmi
felelősséget sem vállal a Szerk.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel
8 fillérért közöl a kiadivatal.

Teljesen érett

= hevesi görögdyne =

legutányosabb árban

Gál János utóda fűszerkereskedésében Székely-
udvarhelyt kapható.

Kertész Albertné F. Lujza

zeneszerző zongora vagy műének órákat ad
kezdőkől a legmagasabb iskoláig. Módszere a
tanításnál a fokozatos haladás, s különösen gya-
korlatok által önállóságra vezetni a növendé-
keket. Ugyanott hegedű, francia vagy német órák
is vehetők. Lakása Attila-utca 5. szám.

Egy javított fedeles kocsi

teljesen
jó állapotban eladó Dávid Gergely kovácsmes-
ternél Székelyudvarhelyt, Petőfi-utca 26. sz. —
felelősség és jótállás mellett. Ócska kocsikat be-
cserél s készít ujakat és elvállal mindennemű ja-
vitást a legutányosabb árért.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

3802—904. tkvi szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A székelykereszturi kir. járásbíró, mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Nagy
Gergely végrehajtónak Jakab János és társai
végrehajtást szenvedő elleni 102 K 70 fillér
tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében
a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a székely-
kereszturi kir. járásbíró) területén levő a me-
deséri 94. számú telekjegyzőkönyvben foglalt
135/2, 137, 1330, 139, 1816, 1826/4, 1877/1,
1919, 1920, 1953, 2120, 2138, 2244/1, 3170,
3678, 3912/1, 4087/1, 2244/1, 3170, 3678, 3912/1,
4087/1, 2244/2. hr. sz. ingatlanokra egy tömeg-
ben 550 korona, a 105. számú telekjegyzőkönyv-
ben foglalt 288/3, 761/2, 1085/2, 1639/1, 1699,
2284/2, 3740/2, 3987, 3989, 4064/2. helyrajzi
számú ingatlanokra egy tömegben 173 korona, a
106. számú telekjegyzőkönyvben 1721/1—1725/1,
1809/1, 1901, 1902. hr. sz. ingatlanokra egy tö-
megben 37 korona, a 379. sz. telekjegyzőkönyv-
ben 4057. hr. sz. ingatlanra 1 korona, a 417.
számú telekjegyzőkönyvben 13, 14, 89a/1, 178,
179, 180, 186, 187, 1884/1, 647, 648, 1004, 1233,
1817, 1818, 1893—1896, 2031, 2199/3, 4140. hr.
sz. ingatlanokra egy tömegben 559 koronában
ezennel megállapított kikiáltási árban az árve-
rést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt in-
gatlant az 1904. évi szeptember hó 15.
napján délelőtti 9 órakor Medesér község
házánál megtartandó nyilvános árverésen a meg-

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok
becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az
1881. 60. t-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal
számított és az 1881. évi november hó 1-én

3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8.
§-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a ki-
küldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60.
t-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíró-
ságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály-
szerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Székelykeresztur, 1904. aug. 2.

VERESS, kir. tszéki egyes bíró.

3475—904. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelykereszturi kir. járásbíró, mint tkvi ható-
ság közhírré teszi, hogy az „Albina” végrehajtónak, ifj.
Szabó Mózes végrehajtást szenvedő elleni 236 K tőkekö-
vetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a székely-
udvarhelyi kir. törvényszék (a székelykereszturi kir. járás-
bíró) területén levő, a székelykereszturi 462. sz. tkvben
foglalt 993. hr. sz. ingatlanra 800, a 994. hr. sz. ingatlanra
117, a 1493. hr. sz. ingatlanra 41, 1494. hr. sz. ingatlanra
266, a 3159. hr. sz. ingatlanra 267, a 9056. hr. sz. ingat-
lanra 7, a 9057. hr. sz. ingatlanra 14, a 9874. hr. számú
ingatlanra 107, a 2689. hr. sz. ingatlanra 41, a 2095. hr. sz.
ingatlanra 9, a 9011. hr. sz. ingatlanra 46 koronában
ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte
és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi szept.
hó 29-ik napján d. e. 9 órakor alóli kir. telekkönyvi
hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános
árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni
fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becs-
árának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX.
t-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881.
évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri
rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban, a ki-
küldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t-c. 170. §-a ér-
telmében a bánatpénznek, a bíróságnál előleges elhelyezésé-
ről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Székelykeresztur, 1904. július hó 12.

VERESS, kir. albiró.

Uj asztalos-műhely!

Van szerencsém a városi és vidéki nagyrődemű
közönség szíves tudomására adni, hogy a helybeli
piacon Kossuth-utca 40. házszám alatt, boldogult
édes atyám, néhai Gyarmathy Károly-féle műhely
helyiségében

egy új asztalos-műhelyt

nyitottam.
Budapesten és külföldön hosszú éveken át szer-
zett sokoldalú tapasztalataim azon kellemes helyzetbe
juttattak, hogy épület munkákat, valamint butorokat,
ugyszintén teljes nappali, ebédlő- és hálószoba be-
rendezéseket a legújabb rajzok és minták szerint,
csinos és tartós kivitelben, felelősség mellett elő-
állíthassak. — Javításokat is jótállás mellett esz-
közlök.

Jelszavam: jutányos ár és pontos kiszolgálás!
Szíves pártfogásukat kérve, vagyok

teljes tisztelettel:

Gyarmathy Ferenc,

épület- és butor-asztalos.

357—904. szám.

Árverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi ev. ref. egyházközség
a ref. templom nyugoti szegletén levő, Rájk Jó-
zsef által birt. bolthelyiségét 1904. szeptember
29-től kezdve három esztendőre nyilvános ár-
verésen, amely 1904. szeptember 18-án d.
e. 11 órakor fog a ref. leányiskola helyiségé-
ben megtartatni — haszonbérbe adja.

Árverési feltételek naponként megtekinthe-
tők a ref. lelkészi hivatalban.

Székelyudvarhely, 1904. szept. 3.

Egyháztanács.

2446—904. tkvi szám.

Hirdetmény.

Bágy község telekkönyve birtokszabályozása követ-
keztében az 1869. évi 2579. I. M. számú szabályrendelet-
hez képest átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon in-
gatlantokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX. t-c. az
1889. évi XXXVIII. t-c. és az 1891. évi XVI. t-c. a tény-
leges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892.
XXIX. t-c. ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegy-
zések helyesbítésével kapcsolatban foganatosítottak.
E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a
helyszíni eljárás a nevezett községben az 1904. évi okt.
5-én fog kezdődni.

Ennél fogva felhívom:

1. Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgya-
lason személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek
meg és az új telekkönyvi tervezett elleni nemaláni észre-
vételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi te-
lekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetések
eredhetők kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányá-
ban többé nem érvényesíthetők.

2. Mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló
bejegyzésekre okadatolt előterjesztéseket kívánnak tenni,
hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött ha-

tárnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és
az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot
tartanak, de telekkönyvi bekebelezés alkalmas okirataik
nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t-c. 15—18.
§§. és az 1889. XXXVIII. t-c. 5., 6., 7., és 9. §-ai értelmé-
ben szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azok-
kal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassa-
nak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás
létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdon-
jog bekebelezésre engedélyt nyilvánítsa, mert különben
jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és
illeték elengedési kedvezményétől is elesnek és:

4. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt zálogjog
vagy megszűnt egyéb jog van nyilvántartásilag bejegyezve,
ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdo-
nosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve
hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt
jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség ked-
vezményétől elesnek.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Oklánd, 1904. évi augusztus 17-én.

MÁTHÉ DÉNES,

kir. albiró.

4804—904. tkvi szám.

Hirdetmény.

Kápolnásoláshalu községre nézve az 1892.
évi XXIX. t-c. értelmében a tényleges birtoklás
tulajdonjogának telekjegyzőkönyvekbe való bejegy-
zése és a telekjegyzőkönyvi bejegyzések teljesítése
iránti eljárás befejeztetvén, az azzal a felszólítás-
sal tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi t-c. 15.
és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1899.
évi XXXVIII. t-c. 5. és 6. §-ában és az 1891.
évi XVI. t-c. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészíté-
seit és valamint az 1899. évi XXXVIII. t-c.
7. §-a és az 1891. évi XVI. t-c. 15. §. b) pontja
alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi
XXIX. t-c. 22 §-a alapján történt törlések ér-
vénytelenségét kimutathatják, e végből törlési ke-
resetüket 6 hónap alatt vagyis 1905. évi március
hó 1-ig bezárólag e tkvi hatósághoz nyújtsák be,
mert az ezen meg nem hosszabbítható záros hatá-
ridő eltelté után indított törlési kereset, annak
a harmadik személynek, a ki időközben nyilván-
könyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat,

2. hogy mindazok, a kik az 1886. évi 29.
t-c. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ideértve az
utóbbi §-nak az 1899. évi XXXVIII. t-c. 5. és 6.
§-ában foglalt kiegészítéseit is a tényleges bir-
tokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellent-
mondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásu-
kat 6 hónap alatt vagyis 1905. évi március hó 1-ig
bezárólag e telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be,
mert ezen meg nem hosszabbítható záros hatá-
ridő letelte után ellentmondások többé figyelembe
vétetni nem fognak.

3. hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pont-
jaiban körülírt eseteken kívül az eljárás és az
annak folyamán történt bejegyzések által előbb
nyert nyilvántartási jogait bármely irányban
sértve vélik — ideértve azokat, a kik a tulajdon-
jog arányának az 1899. évi XXXVIII. t-c. 16.
§-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek ta-
lálják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kér-
vényüket a tkvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis
1905. évi március hó 1-ig bezárólag nyújtsák be,
mert ezen meg nem hosszabbítható záros hatá-
ridő elmúltá után az említett bejegyzéseket csakis
a törvény rendes útján és csak az időközben
nyilvántartási jogokat szerzett harmadik szemé-
lyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, a kik
a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy
a mennyiben ezekhez egyszersmint másolatokat
is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak,
az eredetiket a tkvi hatóságnál átvethetik.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Székelyudvarhelyt, 1904. aug. hó 6-án.

DR VOITH,

kir. törv. egyes bíró.

Cimbalom iskola

öntanulásra.

Minden cimbalom kedvelő megtanulhat
magányosan tanító nélkül cimbalmozni a
Kovács-féle legújabb cimbalomiskolájából.
Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajzzal, 50
legújabb magyar nótával. Az iskola ára 10
korona. Kapható: Kovács János
okl. cimbalomtanárnál Budapest, VII.
Erzsébet-körút 5. sz.

Azonnal eladó igen jutányos áron kőből és téglából épült 3 szoba, konyha, külön udvarral, sütő-kemence, fatartó pincével. Cím a kiadóhivatalban.

Benedek, Nagy és Konrád

első székely cipőraktára Székelyudvarhelyt, Kossuth-ut.

Dus választék csinos és tartós

cipőkben!

Mérték utáni megrendelések pontos kivitele. o

„Fredin” cipőkenőcs kapható. Egy doboz 60 fillér.

Petőfi összes költeményei 1 és 2 koronás diszkóte-

sekben Magyar és Ol-

csó Könyvtár sorozatai; óvodás és iskolai táskák nagy va-

lasztékban Betegh Pál könyvkereskedésében

Kossuth-utca 15. sz.

alatt kaphatók.

Oleó csemege szőlő

kapható

Szél Géza üzletében

Székelykeresztúrt.

Egy kosár bérmentve 3 K 60 fillér.

BOR. Jó és oleó asztali csemege és gyógyborok literenkint 28 krtól 1 frt 40 krig **Fernengel Gyula** bor nagykereskedésében kaphatók. 5 literen felüli vételnél külön kedvezményes árak.

Ruggyanta-bélyegzők

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

kaphatók és — pontos kivitelért felelősség mellett — megrendelhetők: **Betegh Pál** könyv- és papirkereskedésében Székelyudvarhelyt.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

A női szépség

Csodás, gyors hatása.

elérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkitünőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó teljesen ártalmatlan

FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME.

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolítja szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtátkát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arcot fehérre, simává és üdévé varázsolja.

ÁRA: kis tégely 1 K, nagy tégely 2 K, Margit hölgy por 1.20 K, Margit szappan 70 fillér, Margit fogpép (Zanpasta) 1 K, Margit arcvíz 1 korona.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő

Földes Kelemen

gyógyszerész Arad.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertüzletben.

Hamisítók bíróság üldözöttek.

Főraktár Székelyudvarhelyt: **Koncz Á.** és **Solymossy J.** gyógyszer.

Legjobb tisztító szer.

Mint gyógyviz csodahatása.

Kászoni Főkut.

Természetes gyógy borviz!

Kizárólagos főraktár Székelyudvarhelyvármegye egész területére: **SZENTPÉTERY GERGELY** fűszer-, üveg-, porcellán- és díszműáru kereskedésében Székelyudvarhelyt, Deák-tér 15 szám alatt. — Üvegenkénti ára 12 fillér.

Mindig friss szállítmány.

Két csinosan butorozott

szoba Kossuth-utca 78. sz. alatt kiadó.

Irnokot keresek

szép írással, aki lehetőleg németül is tudjon írni és olvasni.

Kereskedelmi képzettséggel bírók s irodákban már alkalmazva voltak reflektálók.

Személyesen jelentkezők is hozzák magukkal írásba foglalt, eddigi foglalkozásukat leíró, fizetési igényüket tartalmazó — ajánlkozásait.

Irni, olvasni s számolni

tudó nő, a városban helyi és személyi ismeretekkel bíró, a szoda-víz gyártásához és kihordásához alkalmazandó s üzleti érzékkel bíró iparos, vagy más egyént keresek.

Ajánlkozásuk szintén a fent irt módon történjék.

Koncz Ármán.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

Őszi trágyázáshoz

Thomas-salakliszt

helyesen alkalmazva, minden növénynek a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágyája. — Kivánatra szakmunkákkal és árajánlattal készségesen szolgál

Kalmár Vilmos

Budapest, VI., Teréz-körút 3.,

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre! Minden zsák ólomzár-ral s tartalomjelzéssel van ellátva!

Schicht-szappan

„szarvas”

vagy

„kulcs”

Jeggyel

legjobb, legkládósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Antracén
író-tenta

legjobb és állandóan friss minőségben gyári áron a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában (**Betegh Pál** könyv- papir-, író- és rajzszerkeszkedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. szám alatt kapható!) Ezen kítűnő tenta a tollból könnyen sőtétken folyik, csakhamar megfede-
dik és a tollat nem rontja. Rendes írás és másoláshoz egyformán kiválóan használható! Ismét eladóknak rendkívüli kedvezmény.

Méregmentes.

Szabadalmazva
1216. sz.

„Fuchsol”

„Fuchsol”

„Fuchsol”

kipusztítja az összes rágóállatokat és pedig: patkányokat, házi- és mezei egereket, emberekre és házi állatokra való veszély nélkül.

kipusztítja az összes férgeket, u. m. poloskát, bolhát, svábbogarakat, molyt stb. a fajzattal együtt.

nem általános szer, hanem minden állatnem részére külön szer létezik.

Kapható vidéki városokban, gyógyszerészeknél, fűszerkereskedőknél és

Ujházy Árpád és társai

vegyészeti laboratóriumában Pozsonyban.

Egyedüli elárúsító Székelyudvarhely város és vidéke részére: **Solymossy János** ur gyógyszerháza Székelyudvarhelyt.

Eladó szálloda és kerthe- lyiség.

Székelyudvarhelyt, a »Hungária« szálloda és kerthe-lyiség (Koronkay-féle) teljes vendéglői felszereléssel együtt eladó. Értekezhetni: **Dr Solymossy Lajos** tulajdonossal.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Mindenütt, minden gyógyszerárban kap-
ható. Otthon, valamint utazás alkalmával
nélkülözhetetlen szer a

Thierry gyógyszerész balzsama

mindenütt ismeretes, min-
denhol elismerték.

Rossz emésztésnél és ennek
mellékjelenségeinél a leghathatósabb,
mint felfűgés, gyomorgöres, étvágytalanság, ka-
tarrhus, gyuladások, gyenge-
ség, fölfuódás stb.

Göres- és fájdalomcsillapító,
köhögést megszüntető, nyálka-
oldó és tisztító.

Legkisebb postaküld. 12 kis
vagy 6 nagy üveg 5 korona
költségmentesen, 60 kis vagy
30 nagy üveg 15 korona költsé-
gmentesen.

A raktárak kicsinyben 1 kis-
üveget 30 fillérért, duplatüve-
get 60 fillérért árusítanak.

Tessék az egyedüli és egyetlen törvényesen vé-
dett zöld apácavédjegyre »Ich dien« ügyelni. Egyedül
valódi. — Ezen védjegy utánzása és forgalombahozá-
tala, valamint más törvényesen meg nem engedett, is-
mételés nincs megengedve s az ily forgalomba
nem hozható balzsamvédjegy törvényesen üldözöttetik.

Thierry A. gyógyszerész Centifoliakenőcse

Schutzengel-Apotheke

des A. THIERRY in
PREGRADA

pal előbb érkezhettek meg, mint utánvétellel és elesnek
az utánvételi költségek, azért ajánlatos az összeget
azonnal küldeni és a postautalvány szelvényén meg-
tenni a rendelést és pontos címet írni.

fájdalomcsillapító, puhító fel-
oldó, huzó, gyógyító stb. —
3.60 korona franko. A raktá-
rakban kicsinyben 1.20 ko-
rona tégelyenkint.

Központi raktár Budapest
Török J. gyógytára, dr Egger
Leo gyógytára, Vértesszőlő
szertár Lugos. Közvetlen meg-
rendelések így címzendők:

Schutzengel-Apotheke des
A. Thierry in Pregrada bei
Rohits-Sauerbrunn.

Ha az összeg előre beküldet-
tik, úgy a küldemény egy nap-
pal előbb érkezhettek meg, mint utánvétellel és elesnek

Polgári-leányiskolák tanulókat

elfogad teljes ellátásra, jutányos árért özv. Pál Jánosné,
Kossuth-utca 35b., az iskola átellenében.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi »Bőryanag beszerzési
szövetkezet« felszámolás alatt felszámoló bizott-
sága közhírré teszi, hogy az 1904. évi febr. hó
21-én tartott rendkívüli közgyűlés a szövetkezet
felszámolását elhatározta s ezen határozatot a
székelyudvarhelyi kir. törvényszék 1315—904.
polg. szám alatt kelt végzésével jóváhagyta.

Felhívjuk tehát a szövetkezet hitelezőit és
az érdekelteket, hogy követeléseiket a jelen hir-
detmény harmadszori közzétételétől számított hat
hó alatt érvényesítsék.

Kelt Székelyudvarhely, 1904. aug. hó 25.

Bőryanag Beszerzési Szövetkezet felszámolás alatt.

Orbán Dénes, Szebeny Antal, Gyerkes Mihály,
Miklós Ferenc.

Névjegyek, ***

eljegyzési- és

eszküvőkártyák,

meghívók, vala-

mint mindenféle

nyomtatványok

a legjutányo-

sabb áron és

gyorsan készül-

nek *** ** *

Betegh Pál

könyvnyomdájában

Sz. Udvarhelyt,

Kossuth-utca 15. sz.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-
rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők,
boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsológok, darálók
őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

Alapított: 1865.

o o o o női- és férfi divatruház Székelyudvarhelyt, Batthyány-tér 4-ik szám. o o o o

Legolcsóbb bevásárlási forrás! Gyors és pontos kiszolgálás!

Alapított: 1865.

Üzletemet az eddigi helyiség jobb szár- nyába helyeztem át!

Együttal a n. é. közönség igényeinek megfelelőleg tetemesen
magnagyobbítottam és dusan felszereltem mindennemű női-
és férfi divatárakkal.

Férfi- és iskolai fiugyermek kész öltönyökben
nagy választék, legolcsóbb árak!

Tavaszi és nyári
divatekkek dus
raktára. o o o

Férfi- és női ru-
hák teljes elké-
szítettése első-
rendű műtermek-
ben! o o o

Menyasszonyi o
kelengyék nagy
választékban! o

Allandó nagy vá-
laszték bluz- és
ruha selymekben
féláron is alul!

Legnagyobb o
raktár férfi és női
ruhákak való
posztókban, pá-
ratlan olcsó árak-
ban, kiváló minő-
ségekben! o o

Férfi és női kész-
ruhák áruházak.
Ezen ágon a leg-
végsőig menő ol-
csó árakat bizto-
sítom, miért is
különösen bátor
vagyok az első-
röltakra föl hívni
a közfigyelmet!

Férfi, női és gyer-
mek cipők kiváló
minőségben, ver-
senyen kívüli
árakban! o o

Csinos női- és
férfi sport, ten-
nis és torna-cipők
dus választékban.

Illatszerek, szap-
panok, ruha- és
hajkefék! o o

Uti bőröndök és
kézi-táskák. o o